

ČERVENEC–SRPEN 2024

Švestková

— BULLETIN ŠVESTKOVÉ DRÁHY —

Švestková dráha s vůní páry

PRVOMÁJOVÁ **PARNÍ JÍZDA**

TECHNOLOGIE: **DRONY**

TIP NA VÝLET: **ZÁMEK SKALKA**

NÁPOJOVÝ LÍSTEK

Svestková dráha

VYBERTE SI Z NAŠEHO ŠIROKÉHO SORTIMENTU TO PRAVÉ OSVĚŽENÍ

Červené víno 0,187 l	45 Kč	Jemně perlivá voda 0,33 l	18 Kč
Bílé víno 0,187 l	45 Kč	Cappy džus 0,33 l, dle aktuální nabídky	28 Kč
Pilsner Urquell 0,33 l	35 Kč	Džusík pro děti 0,33 l, dle aktuální nabídky	19 Kč
Birell 0,5 l ochucený, dle aktuální nabídky	27 Kč	Coca-Cola 0,25 l	26 Kč

Provozovatel:

AŽD Praha s.r.o.
Žirovnická 3146/2, Záběhlice
106 00 Praha 10
IČ: 48029483
DIČ: CZ48029483

Odpovědná osoba:

Iveta Šeberová
preprava@azd.cz

DOPRAVA
ÚSTECKÉHO
KRAJE

Zákaz prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let.

Švestkovka

BULLETIN ŠVESTKOVÉ DRÁHY

Obsah

EDITORIAL	5
AKTUALITY	6
KALENDÁŘ AKCÍ	7
ŽIVOT NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE: Prvomájová parní jízda	8
ŽIVOT NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE: Nová dopravná Odolice již v provozu	10
TECHNOLOGIE: Drony budou pomáhat na Švestkové dráze	12
NA TRATI: Most	14
ŠVESTKOVÉ POCHOUTKY	18
TIP NA VÝLET: Zámek a zřícenina hradu Skalka	20
VOZIDLOVÝ PARK ŠVESTKOVÉ DRÁHY: Lokomotiva 742 (ex T 466.2) Kocour	24
ZÁBAVA	30

Švestkovka – bulletin Švestkové dráhy | Vychází 6× ročně jako dvouměsíčník |
Vydává: AŽD Praha s.r.o., Žirovnická 3146/2, 106 00 Praha 10, IČ: 48029483 |
Šéfredaktor: Jiří Dlabaja | Výkonná redaktorka: Zdeňka Dlabajová |
Grafická úprava: Petr Dobiášovský |
E-mail: svestkovka@azd.cz | Telefon: +420 601 112 256 |
U neoznačených příspěvků je autorem redakce.

HUDEBNÍ FESTIVAL ŠVESTKOVÉ DRÁHY

TŘEBÍVLICE

6-7/9/2024

6/9

VYPSANÁ FIXA

NAZARETH (UK)

7/9

THE TAP TAP

KATEŘINA MARIE TICHÁ & BANDJEEZ

MARIE ROTTROVÁ
KAPITÁN DEMO

SEBASTIAN • MICHAL HRŮZA A KAPELA HRŮZY

EVA BUREŠOVÁ

VSTUPNÉ SI
**VYJEZDI
ZDARMA!**

www.svestkafest.cz

Svestková dráha

DOPRAVA
ÚSTECKÉHO
KRAJE

ústecký kraj

Vážení cestující,

vítám vás na palubě vlaků linek U10 a T4 společnosti AŽD vedoucích maalebnou krajinou Českého středohoří. Užívejte si výhled do nádherné přírody v kombinaci s kávou nebo čajem zdarma, které vám nabídnou naši průvodčí. Osvěžit se můžete také dalšími nápoji ze široké nabídky Švestkové dráhy.

Děti školou povinné a studenti již mají letní prázdniny a vrcholí teplé a slunečné léto. Vydejte se na letní „koupáčku“ například k jezeru Most s kamínkovou pláží, k jezeru Matylida na okraji města Most s písčnou pláží či k Žernoseckému jezeru také s písčitými plážemi.

Jezero Most je zatopený lom, který se pyšní jednou z nejčistších vod u nás. Má terasovité kamínkové pláže s přístupovými moly. Své čtyřnohé miláčky si vezmete s sebou na vyhrazené psí pláže. Můžete si tam dopřát také adrenalin v podobě různých vodních sportů.

Jezero Matylida vzniklo při rekultivaci zatopením bývalého lomu Vrbenský. Milovníci vodních sportů se zde rozhodně nebudou nudit. Kolem vede čtyřkilometrový okruh vhodný pro in-line brusle a nachází se zde také venkovní posilovna a pro děti hřiště.

Žernosecké jezero u Lovosic, které vzniklo na místě bývalé pískovny,

kde byla v 70. letech 20. století ukončena těžba, se dnes využívá hlavně k rekreaci.

Léto můžete zakončit na hudebním festivalu Švestkové dráhy Švestka FEST 2024, který bude poprvé dvou denní. Největším letošním tahákem je skotská rocková skupina Nazareth. Těšte se však i na další hvězdy z české hudební scény, například Marii Rottrovou, Kapitána Dema, Michala Hružu či Evu Burešovou. Dorazte v pátek a sobotu 6. a 7. září 2024 již tradičně do Třebívlic! Více informací na www.svestkafest.cz.

Mějte se krásně a pojedťe s námi za letními zážitky!

Zdeňka Dlabajová
výkonná redaktorka

P.S.: Náš bulletin právě slaví první narozeniny. Už rok vám zpřjemňuje cestování na Švestkové dráze... :-)

Vyjezděte si volný vstup na Švestka FEST 2024

Až do 31. srpna 2024 si můžete vyjezdít volný vstup na dvoudenní hudební festival Švestkové dráhy Švestka FEST 2024, který se již tradičně koná v Třebívlicích. Za každou jízdu získáte od průvodčích jednu samolepku, kterou nalepíte na věrnostní kartičku. Za 20 nasbíraných samolepek na věrnostní kartičce získáváte volný vstup buď na pátek 6. září 2024, nebo sobotu 7. září 2024. Jezděte s námi a dorazte na Švestka FEST 2024! Více informací najdete na webu www.svestkafest.cz, nebo se zeptejte našich průvodčích.

AŽD slaví 70. narozeniny

Majitel a provozatel Švestkové dráhy, tedy společnost AŽD, oslavuje 70. narozeniny! U této příležitosti vyšlo speciální vydání časopisu *REPORTÉR AŽD*,

které mapuje vývoj společnosti od prvních opatrných krůčků až po dnešní vyspělé digitální systémy nejenom pro železnici. Časopis *REPORTÉR AŽD* si můžete přečíst v elektronické podobě na www.azd.cz.

Vyhodnocení soutěže

V minulém vydání *Švestkovky* jsme se vás ptali: Kolik válců má jeden motor MAN D 2865 LUH 05 pohánějící RegioSprinter?

Správná odpověď: Pět válců. Vyrovanými výherci jsou: **Lenka Egrešiová**, **Alois Sedlařík** a **Dana Pitnerová**. Výhercům gratulujeme a posíláme USB flash disk RegioSprinter.

Chcete vědět více o aktuálním dění na Švestkové dráze? Sledujte nás na sociálních sítích Facebook, Instagram, X a na webové stránce www.svestkovadraha.cz.

4.-7. července VÝSTAVA		Letní výstava bonsají na nádvoří zámku Libochovice Bonsai klub Libochovice pořádá tradiční výstavu bonsají (9–17 h) 📍 Zámek Libochovice (www.zamek-libochovice.cz)
6. července AKCE		Bělušické slavnosti Tradiční akce s hudbou a bohatým doprovodným programem (od 15 h) 📍 Fotbalové hřiště v Bělušicích (www.belusice.cz)
19.-21. července AKCE		World Superbike Most 2024 Mistrovství světa motocyklů kategorie Superbike 📍 Autodrom Most (www.autodrom-most.cz)
od 26. 7. do 11. 8. AKCE		Olympijský festival Paris 2024 Zážitky, sport a radost z pohybu přináší Olympijský festival u jezera Most 📍 Jezero Most (www.olympijskyfestival.cz)
27. července AKCE		Libčeveské slavnosti Slavnosti plné hudby a dobrého jídla a pití 📍 Libčeves (www.libceves.cz)
31. července KONCERT		Litoměřické varhanní léto – 1. koncert 33. ročník mezinárodního hudebního festivalu (od 19 h) 📍 Katedrála sv. Štěpána, Litoměřice (www.mkz-ltm.cz)
10. srpna AKCE		NN NIGHT RUN Most Tradiční běžecká událost, již 10. ročník 📍 1. náměstí, Most (www.night-run.cz)
17. srpna AKCE		Letní vinná slavnost na statku Vchynice Druhý ročník vinařské akce na opraveném statku Vchynice (12–21 h) 📍 Statek Vchynice (www.statekvchynice.cz , www.peknavinazcech.cz)
31. srpna AKCE		Den pro děti Zakončíte letní prázdniny na Zahradě Čech (od 10 h) 📍 Zahrada Čech, Litoměřice (www.mkz-ltm.cz)
31. srpna AKCE		Otevřené sklepy Litoměřice, Žernoseky, Žalhostice, Lhotka 8. ročník oblíbené turisticko-vinařské akce v Českém středohoří 📍 Litoměřice, Žernoseky, Žalhostice, Lhotka (www.peknavinazcech.cz)
6.-7. září ŠD		Hudební festival Švestka FEST 2024 Spousta úžasných hudebníků na dvoudenním festivalu v Třebívlicích 📍 Třebívlice (www.svestkafest.cz)
do 3. listopadu ŠD		Oparenský expres – turistická linka T4 Svezte se turisticky atraktivním Oparenským údolím 📍 Litoměřice h. n. – Lovosice – Chotiměř (www.oparenskyexpres.cz)

Prvomájová parní jízda

TEXT: Zdeňka Dlabajová | FOTO: Jiří Dlabaja, Petr Dobiášovský

Prvního května se po Švestkové dráze opět proháněla historická souprava tažená parní lokomotivou 354.195 z roku 1925, která je známá pod přezdívkou Všudybylka.

První spoj vyjel v 7:30 hodin z mosteckého nádraží, přičemž jeho trasa vedla přes Lovosice až do Litoměřic horní nádraží. Zpět se vracel v 10:25 hodin. Druhý vyrazil ve 13:30 hodin opět z Mostu a z Litoměřic horního nádraží se vracel v 16:25.

V soupravě byly řazeny čtyři historické osobní vozy a bufetový vůz, kde si cestující

mohli zakoupit točené nápoje včetně švestkové limonády či drobné občerstvení. Cestující si mohli pořídit také upomínkovou turistickou známku Prvomájové parní jízdy, samolepky, magnetky a další fanouškovské předměty Švestkové dráhy. Během jízdy jsme dětem rozdávali dárky, které jim na tvářích vykouzly šťastné úsměvy.

„Touto akcí s vůní páry jsme se rozhodli poděkovat všem cestujícím za to, že s námi jezdí,“ řekl po akci generální ředitel společnosti AŽD Zdeněk Chrdle, který byl součástí hudební skupiny AŽD band, jež ve vlaku zpříjemňovala už tak skvělou atmosféru. Účast na parních jízdách byla hojná nejen ve vlacích, ale i podél tratí a ve stanicích. Podle všech úsměvů pevně věříme, že se náš První máj s vůní páry všem líbil.

Tak zase za rok na viděnou!

Parní lokomotiva 354.195 Všudybylka

Přezdívku Všudybylka si tato lokomotiva vysloužila díky tomu, že ve své době jich jezdilo velké množství a byly tedy „všudypřítomné“. Lokomotivy řady 354 nevykazovaly téměř žádné poruchy, byly rychlé a úsporné. Všudybylka naposledy sloužila na konci sedmdesátých let v depu Letohrad. V Muzeu Českých drah v Lužné u Rakovníka byla lokomotiva 354.195 opravena a v současnosti je zde udržována a provozována jako funkční exponát.

Výrobce:

Českomoravská – Kolben, Praha

Maximální rychlost: **80 km/h**

Služební hmotnost: **84,8 t**

Rozchod: **1 435 mm**

Uspořádání náprav: **2' C1'**

Nová dopravná Odolice již v provozu

TEXT: Zdeňka Dlabajová | FOTO: David Levinský

Na Švestkové dráze se ve dnech 2. až 16. května 2024 odehrála obdivuhodná věc! Během této 14denní výluky mezi Třebívlicemi a Mostem společnost AŽD vybudovala a aktivovala dopravní Odolice s cílem zvýšit kapacitu tratě a zpřístupnit ji i dalším dopravcům.

Během výluky musely být zrealizovány veškeré hlavní stavební práce, usazení výhybky a koleje včetně instalace technologií, jejich aktivace a zapojení do dálkového řízení tratě v Regionálním dispečerském pracovišti v Lovosicích. Výluka byla také využita k opravným pracím na železničním mostu v Třebívlicích.

„Vše bylo naplánováno do nejmenšího detailu a jsem hrdý na své kolegy z AŽD, že tuto složitou výzvu splnili.“

Naši cestující totiž nejsou zvědaví na dlouhodobé výluky a nepříjemné přesedání na náhradní autobusovou dopravu. Výhybna Odolice se dvěma staničními koleji o délce 300 metrů zpřístupní Švestkovou dráhu i dalším dopravcům, kteří používají nezávislou trakci, a hlavně ji zkapacitní. Dopravci si mohou přes naši trať nově zkrátit cestu ze severních do středních Čech,“ uvedl generální ředitel AŽD Zdeněk Chrdle.

Zprovozněním výhybny Odolice má Švestková dráha, která je vybavena nejmodernější digitální zabezpečovací technologií DIGITAL 4.0, celkem čtyři dopravní dálkově řízené z Regionálního dispečerského pracoviště v Lovosicích. Majitel Švestkové dráhy, společnost AŽD, bude v nové dopravní zkoušet odborné

veřejnosti zatím neznámé technické novinky, které chce nabídnout nejen Správě železnic, ale i zahraničním zákazníkům.

Drony budou pomáhat na Švestkové dráze

TEXT: Radek Wagner | FOTO: Zdeňka Dlabajová

Možnost využití dronů na železnici vychází z již používaných řešení v jiných průmyslových oblastech. Drony se běžně používají k energetickým inspekcím, posuzování stavu stavebních objektů, v zemědělství, při zásazích Integrovaného záchranného systému a v dalších oblastech. Společnost AŽD vlastní Švestkovou dráhu intenzivně vyvíjí a testuje drony určené pro využití právě na železnici.

Pomocí dronů se kontroluje technický stav technologií, ale také vizuální

vady kolejnic a lomy, chybějící šrouby upevňovačů či posunutí pražce. Z každého snímkování tratě a dalších prvků infrastruktury je k dispozici velmi podrobná 2D mapa. Pomocí dronu lze také vytvořit 3D modely objektů na trati, jako jsou mosty, budovy, technologické domky, rozvaděče, přejezdy a tak dále. Získaná data lze následně využít pro plánování údržby.

Testovací dron je nad tratí navigován pomocí dat z geodetického zaměření osy koleje a dokáže letět

na kterémkoliv místo na trati. GPS pozice je zpřesňována připojením ke geodetické síti Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního pomocí RTK (Real Time Kinematic – kinematické určování polohy). Přesnost navigace je tak v řádu jednotek centimetrů. Optická navigace je využita při navádění dronu na přistání na střed plošiny s QR kódem, na níž probíhá i jeho bezdrátové nabíjení.

Využití dronů má i své limity. Například nelze létat ve špatném počasí, jako je déšť, silný vítr nad 12 m/s, mlha, námrza nebo sněžení, a nelze s nimi létat v noci. Omezující může být také krátký dolet způsobený kapacitou baterií či dosah dálkového ovladače, což lze různými opatřeními překonat.

Společnost AŽD pro testování využívá zejména plně programovatelný průmyslový dron DJI Matrice 300 RTK vybavený

senzorem H20T s 20x Zoom 4K kamerou, širokouhlou Full HD kamerou a termokamerou. Tento bezpilotní systém posunul testy o mnoho úrovní výše, protože plně podporuje autonomní lety. Lze ho také vybavit LiDARovým senzorem Zenmuse L1 pro dálkové měření vzdálenosti na základě výpočtu doby pulsu laserového paprsku odraženého od snímaného objektu (LiDAR Livox + 4K RGB kamera).

MOST

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím knihy *Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím* a www.mesto-most.cz

FOTO: Martin Fousek (Facebook: FotoFous), Zdeňka Dlabajová, www.mesto-most.cz

Další zastávkou v rubrice Na trati je statutární město Most ležící mezi Českým středohořím a Krušnými horami. Jedná se o největší město v Ústeckém kraji, kde naše zeleno-žluté vlaky začínají a končí svou jízdu v rámci linky U10 Dopravy Ústeckého kraje.

Historie

První písemná zmínka o Mostu je z 11. století v Kosmově kronice české. Píše se v ní o stezce

z dřevěných mostů v močálovitě krajině, díky čemuž vznikl název osady Most. Ve 12. století a začátkem 13. století zde probíhala kolonizace území rodem Hradišiců. V roce 1227 přenechal Kojata, poslední z tohoto rodu, tržní osadu klášteru křižovníků strážců Božího hrobu Na Zderaze u Prahy. Uvádí se však, že již v roce 1238 byla osada v rukou Přemyslovců, za jejichž vlády se Most stal mě-

stem, které bohatlo díky pěstování vinné révy v okolí a obchodu.

Mezi lety 1455 a 1515 vypukly rozsáhlé požáry, po kterých následovala přestavba a modernizace centra města. Z tohoto období pochází renesanční radnice nebo pozděně gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie, jehož architektem byl Jakub Heilmann ze Schweinfurtu. Ve třicetileté válce byl Švédy dobyt hrad Hněvín na stejnojmenném vrchu. Místní obyvatelé měli za to, že hrad svým významem přitahoval k městu pozornost nepřátel a byl zdrojem jejich utrpení. Na jejich žádost

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

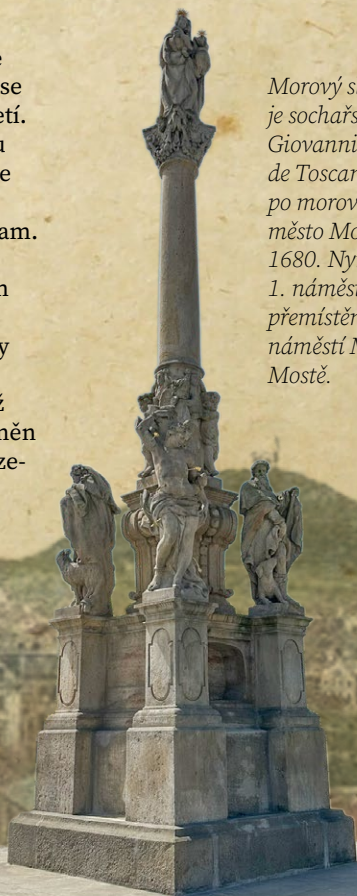

Hrad Hněvín

císař Ferdinand III. povolil v roce 1651 hrad zbořit. S jeho obnovou se začalo ve druhé polovině 19. století. Město poničené nejen třicetiletou válkou, ale i vlastními obyvateli ve druhé polovině 17. století ztratilo svůj hospodářský i politický význam.

O 200 let později byly pod městem objeveny zásoby uhlí a staré královské město na levém břehu řeky Bíliny muselo ve druhé polovině 20. století ustoupit těžbě, přičemž bylo nenávratně zničeno. Zachráněn byl tehdy gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie, který musel být

Morový sloup sv. Anny je sochařským dílem Giovanniho Pietra de Toscana. Byl postaven po morové epidemii, která město Most zasáhla v roce 1680. Nyní stojí uprostřed 1. náměstí, kam byl přemístěn ze zbořeného náměstí Míru ve starém Mostě.

Městské divadlo

v roce 1975 přesunut. Celkově přesun o 841,1 metru trval 646 hodin, tedy téměř 27 dní, stavba se posouvala průměrnou rychlostí 2,16 metru za minutu. Přesun kostela je zapsán ve zlaté knize Guinessových rekordů tisíciletí jako nejtěžší předmět přepravovaný po kolejích, protože jeho celková váha činila 12 000 tun. Nové město pak bylo postaveno na druhém břehu řeky Bíliny. V Mostě lze nalézt skupinu památek připomínajících staré město, například renesanční kašnu se sochou lva, morový sloup se sochou svaté Anny a alegorické sochy znázorňující čtyři živly původně stojící ve středu starého města.

Současnost

Město Most má celkem osm místních částí – Komořany, Souš, Starý Most, Rudolice, Most, Čepirohy, Velebudice a Vtelno. Žije zde téměř 65 000 obyvatel. Nachází se zde několik mateřských, základních a středních škol a Vysoká škola finanční a správní. Síť městské hromadné

dopravy zahrnuje autobusové a tramvajové spoje, včetně páteřní tramvajové tratě spojující Most se sousedním Litvínovem.

Město Most a jeho okolí poskytuje spoustu možností volnočasových aktivit. Je zde kvalitní síť stezek pro pěší či cykloturistiku. Kolem vodních ploch Benedikt a Matylda jsou okruhy vhodné pro in-line bruslaře. Naleznete tady i trasy určené pro hipoturistiku či agroturistiku. Na zrekultivovaných plochách dříve zničených těžbou

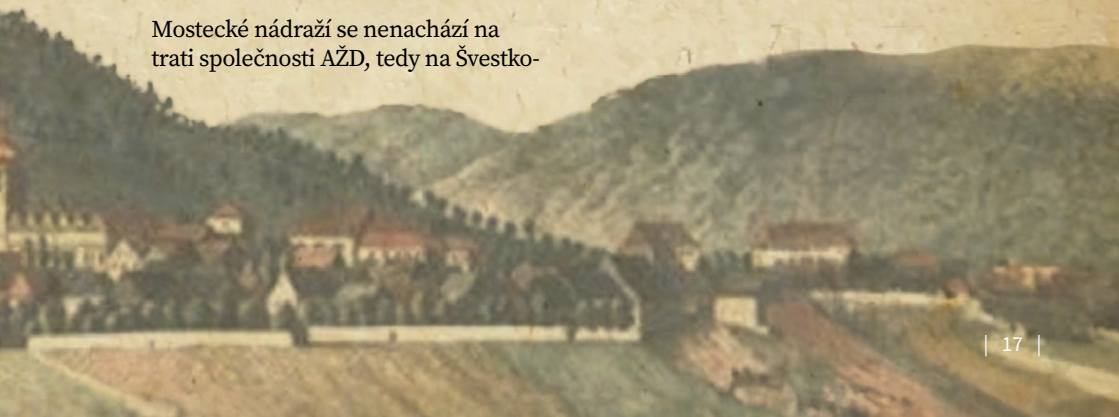

uhlí se dnes nachází nová rekreační a sportovní centra. Jedná se o letiště, závodní okruh či hipodrom pro dostihové a parkurové závody. Využít můžete také golfové hřiště a areály Benedikt, Matylda a jezero Vrbenský s vodními plochami vhodnými ke koupání i rybaření. Jezero Most s průzračnou vodou, které vzniklo zatopením hnědouhelného dolu Ležáky, lze také využít k rekreaci. Aquadrom Most poskytuje komplexní možnost relaxace a sportovního vyžití. Dlouhodobá podpora sportovních aktivit všech věkových generací přinesla Mostu zisk titulu Evropské město sportu pro rok 2015.

vé dráze, ale její vlaky linky U10 mají v Mostě výchozí, nebo konečnou stanici svých vybraných spojů na trase Litoměřice horní nádraží – Lovosice – Most a zpět. Pojeďte s námi... :-)

Mostecké nádraží se nenachází na trati společnosti AŽD, tedy na Švestko-

Načerpejte inspiraci na švestkové pochoutky

[iDNES.cz/recepty](https://www.idnes.cz/recepty)

MAKOVEC SE ŠVESTKAMI

- 2 vejce
- 230 g třtinového cukru
- 100 ml oleje
- 150 g mletého máku
- 200 ml mléka
- 280 g polohrubé mouky
- 1 kypřicí prášek do pečiva
- 300 g švestek
- moučkový cukr na posypání

POSTUP

1. Vejce vyšleháme s cukrem do husté pěny. Pak velice pomalu za stálého šlehání vlijeme olej a směs znovu prošleháme.

- 2.** Vmícháme mletý mák, mléko a prosátou mouku smíchanou s kypřicím práškem do pečiva. Připravené těsto rozetřeme na plech vyložený pečicím papírem.
- 3.** Švestky očistíme, vypeckujeme, nakrájíme na čtvrtky a rozložíme na těsto. Makovec pečeme v troubě vyhřáté na 180 °C asi 30 minut.
- 4.** Po upečení necháme makovec na plechu vychladnout. Poté jej posypeme moučkovým cukrem, nakrájíme a můžeme podávat.

ŠVESTKOVÉ KNEDLÍKY Z BRAMBOROVÉHO TĚSTA

NA KNEDLÍKY

- 500 g brambor uvařených ve slupce
- 1 vejce • 170 g hrubé mouky
- sůl • 20 menších švestek

NA DOKONČENÍ

- mletý mák na posypání
- moučkový cukr na posypání
- máslo na polití

POSTUP

1. Vychladlé brambory oloupeme a nastrouháme na jemném struhadle nebo prolisujeme lisem na brambory. Přidáme k nim vejce, hrubou mouku a sůl. Vypracujeme soudržné těsto, které necháme 15 minut odpočinout při pokojové teplotě.

2. Odleželé těsto propracujeme a rozdělíme na 20 dílků. Každý kousek zploštíme v dlani a zabalíme do něj vypeckovanou, omytou švestku.

3. Knedlíky vložíme do vroucí osolené vody. Pomocí vařečky je opatrně uvolníme ode dna a vaříme asi 8 minut, dokud nevyplavou na hladinu.

4. Uvařené knedlíky vyjmeme z hrnce děrovanou naběračkou, necháme okapat a přendáme do nahřáté mísy. Podáváme posypané mákem smíchaným s moučkovým cukrem a polité rozpuštěným máslem.

DALŠÍ
SKVĚLÉ
RECEPTY

Zámek a zřícenina hradu Skalka

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím knihy *Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím*, www.obec-vlastislav.cz, www.kudyznudy.cz, www.elbelabe.eu

FOTO: Martin Fousek (Facebook: FotoFous), Zdeňka Dlabajová

Tentokrát společně objevíme zámek a zříceninu hradu Skalka na kraji obce Vlastislav, která nese jméno podle luckého knížete Vlastislava. O vybudování starého slovanského hradiště v těchto místech se píše v Kosmově kronice již v 9. století.

První písemná zmínka o hradu Skalka, nacházejícím se na malé čedičové vyvýštině v obci Vlastislav, je ze 14. století a uvádí, že v letech 1357 až 1360 byl majitelem Petr ze Skalky.

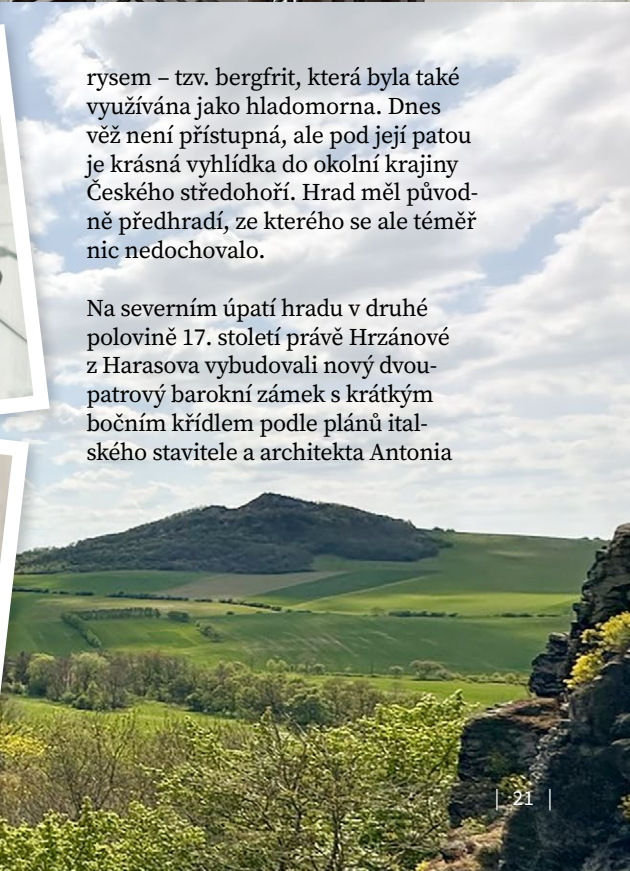
Nelze však vyloučit, že hrad mohl být postaven již dříve. Od roku 1414 do roku 1578 hrad vlastnil rod Kaplířů ze Sulevic. Pouze na pár let jej odkoupil Jan II. Žlutický z Vřesovic. Po Kaplířích jej sňatkem s Annou Kaplířovou získal Adam Hrzán z Harasova. Hrad zůstal v držení Hrzánů až do roku 1639, kdy jej zpusťovala švédská vojska za třicetileté války. Od té doby jej již nikdo neobýval a nikdy nebyl obnoven. Z hradu se do dnešní doby dochovala pouze 15,5 metru vysoká okrouhlá věž s nepravidelným půdo-

rysem – tzv. bergfrit, která byla také využívána jako hladomorna. Dnes věž není přístupná, ale pod její patou je krásná vyhlídka do okolní krajiny Českého středohoří. Hrad měl původně předhradí, ze kterého se ale téměř nic nedochovalo.

Na severním úpatí hradu v druhé polovině 17. století právě Hrzánové z Harasova vybudovali nový dvoupatrový barokní zámek s krátkým bočním křídlem podle plánů italského stavitele a architekta Antonia

della Porty. Na jeho stavbu použili i trosky z rozpadlého hradu. Fasáda budovy je členěna pilastrovým řádem (reliéfní plastický architektonický prvek klasické řádové architektury, který připomíná sloup, je však plochý a má pouze dekorativní účel). Poté zámek měli v držení také Hatzfeldové a Schönbornové. V druhé polovině 20. století zde byl zřízen depozitář Státního oblastního archivu v Litoměřicích. Obec Vlastislav objekty vlastní od roku 2001.

Zámek Skalka je možné navštívit samostatným vstupem od okrouhlé věže, která stojí na skále nad zámkem, tedy od zříceniny hradu. Veřejnosti je přístupné pouze druhé patro zámku. Prohlédnout si můžete stálou expozici Včelařství v Českém středohoří, archeologickou expozici historie obce Vlastislav a expozici Hradiště Vlastislav ve starých po-

věstech. Dále se zde nachází výstava kočárků, sbírky modelů letadel z domácí dílny Václava Míky a snímky fotografických umělců, kteří zachycují krajinu Českého středohoří, v jehož srdci zámek stojí. Zkušení průvodci vás seznámí s historií, která se váže k rodu Schönbornů.

Na zámku je možné zakoupit turistické známky hradů Skalka a Oltářník, turistické vizitky a také občerstvení.

Chcete více tipů na výlet? Kupte si knihu **Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím** na: www.azdfanshop.cz.

Zámek a zřícenina hradu **Skalka**

Adresa: Vlastislav 9

Otevírací doba:

víkendy a svátky (1. 5.–13. 10.) 11–17 h
všední dny 9–14 h po tel. dohodě
(+420 607 098 295)

Vstupné: zámek Skalka: 50 Kč,
děti do 10 let zdarma

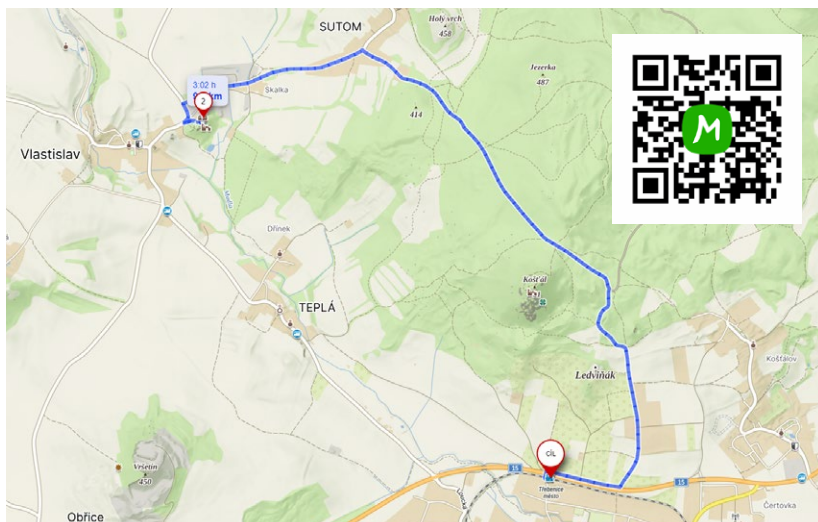
Web: www.obec-vlastislav.cz

Trasa:

Výchozím i cílovým bodem výletu je železniční stanice Třebeňské město, ze kte-

ré vyrazíte doprava po cestě směrem k železničnímu přejezdu. Přejdete jej a také hlavní silnici, za níž odbočíte doprava. Celou dobu půjdete po červeně značené turistické trase s názvem Zlatá stezka Zemí hradů. Půjdete necelých 400 metrů a odbočíte vlevo. Po cestě minete vrch Ledviňák a zříceninu gotického hradu Košťálov na stejnojmenném vrchu a stále po červeně dorazíte až do Sutomí, kde odbočíte vlevo. Na konci ulice zvolíte opět odbočku vlevo a pak před sebou uvidíte okrouhlou věž zříceniny hradu Skalka a stejnojmenný zámek.

Po prohlídce zříceniny a zámku se vydáte zpět stejnou cestou na výchozí bod výletu, tedy na železniční zastávku Třebeňské město. Pozor, vlak zde stává na znamení.

Lokomotiva 742 (ex T 466.2)

Kocour

TEXT: Zdeňka Dlabajová na základě *Malého atlasu lokomotiv 2019*, www.prototypy.cz

FOTO: Pavel Mlejnek, Jiří Pavlík

Dnes vám představíme lokomotivu řady 742, která nese přezdívky **Kocour**, **Bangladéška** či zkráceně **Bangle**, **Tranzistor** a další. Původní označení této řady bylo T 466.2 a byla vyráběna v letech 1977 až 1986 v lokomotivce ČKD Praha. Celkem bylo vyrobeno 494 kusů lokomotiv této řady.

V druhé polovině 70. let došlo u Československých státních drah (ČSD) k hromadnému odstavování parních lokomotiv a bylo potřeba nahra-

dit je jinými stroji. Ideální pro ČSD byly motorové lokomotivy T 466.0 a T 466.1 z produkce Závodů těžkého strojířství v Martině na Sloven-

sku. Jejich výroba však byla opožděna a spolehlivost nízká. ČSD neměly dostatek strojů, a proto nastala v lokomotivním hospodářství krize. Z těchto důvodů byla konstruktéry ČKD pro provoz u ČSD upravena lokomotiva řady T 448.0 a vznikla tak řada T 466.2 (s dnešním označením 742). Došlo ke zvýšení maximální rychlosti, doplnění příčných tlumičů, snížení nápravového zatížení, instalaci vlakového zabezpečovače, úpravy brzd, doplnění mazání okolků, vylepšení vybavení kabin a k dalším důležitým úpravám nutným pro provoz. V roce 1976 si ČSD objednaly hned několik šedesátikusových sérií. Naštěstí řada T 466.2 nebyla problematická.

Čtyřnápravové lokomotivy řady 742 jsou určeny zejména pro středně

Videoklip s naší lokomotivou 742.119

David Koller:
My jsme se chtěli

těžkou posunovací a traťovou službu. Jedná se o kapotové lokomotivy s jednou kabinou strojvedoucího, která je přístupná dveřmi z ochozů opatřených zábradlím. V kabině strojvedoucího jsou diagonálně umístěna dvě stanoviště. V přední části stroje pod delší kapotou je umístěn šestiválcový motor K 6 S 230 DR. Přenos výkonu je elektrický stejnosměrný. Kratší kapota ukrývá elektrický rozvaděč a baterie. Lokomotivní rám je usazen

Lokomotiva 742.119 Kocour

Výrobce	ČKD Praha
Motor	K 6 S 230 DR
Výkon motoru	883 kW
Přenos výkonu	Elektrický stejnosměrný
Maximální rychlost	90 km/h
Hmotnost	64 t
Rozchod	1 435 mm
Délka přes nárazníky	13 580 mm
Uspořádání náprav	Bo' Bo'

SOUTĚŽ

Chcete získat plechovou tabulku s nápisem POZOR VLAK?

na dvou dvounápravových hnacích podvozcích prostřednictvím pryžokovových sloupků.

Společnost AŽD, která vlastní Švestkovou dráhu, má ve svém vozovém parku jednu lokomotivu řady 742 v modro-žlutém laku, konkrétně s označením 742.119, se kterou jste se na naší dráze již mohli setkat. AŽD ji odkoupila od Správy Ústecké dráhy v roce 2020. Lokomotiva si dokonce zahrála ve videoklipu zpěváka Davida Kollera. My jsme se chtěli, kde kytarista hraje na střeše jedoucí lokomotivy, zatímco nad ním létá vrtulník.

POZOR VLAK

Soutěžní otázka zní:
Ve kterém roce koupila společnost AŽD lokomotivu 742.119?

Odpovědi zasílejte na e-mail: svestkovka@azd.cz do neděle 4. srpna 2024. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce.

Hodně štěstí!

O tabulku POZOR VLAK a další fanouškovské předměty můžete soutěžit také v pořadu **POZOR VLAK**, který vysílá televize A11. Pořad najdete také na iDnes.cz či YouTube včetně archivu, který čítá přes 135 dílů.

POTŘEBUJEME TĚ!

Chceš spolupracovat na vývoji **robotických vlaků** nebo na **chytrých řešeních pro silniční dopravu**? Láká tě využívat **kosmické technologie**, pracovat na **evropských projektech doma i v zahraničí**? Jsme **moderní česká technologická společnost**, která nabízí ještě mnohem více. I čerstvým absolventům. Potřebujeme tě!

Volná místa

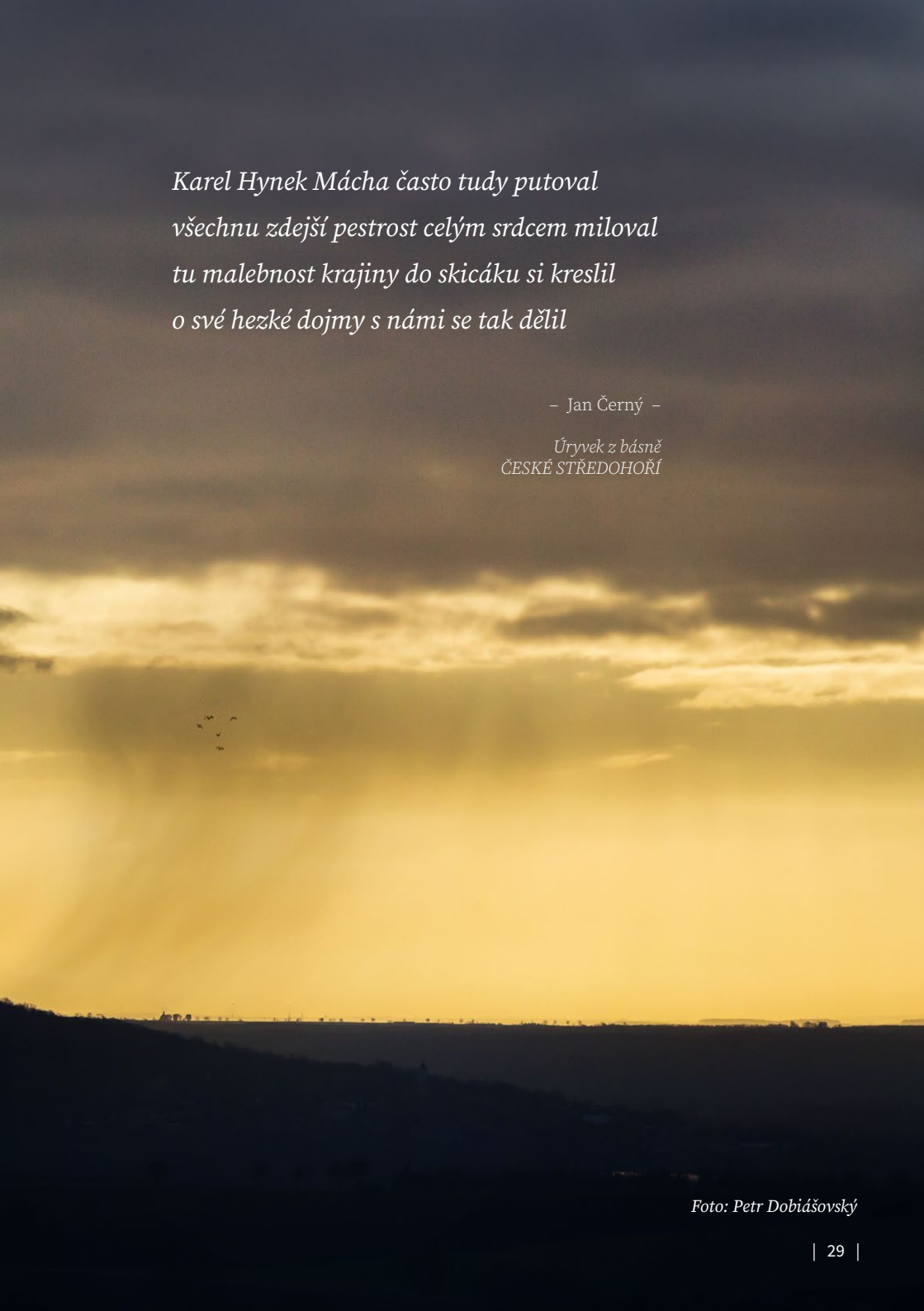
✉ personalni@azd.cz

☎ +420 267 287 302

www.azd.cz

*Karel Hynek Mácha často tudy putoval
všechnu zdejší pestrost celým srdcem miloval
tu malebnost krajiny do skicáku si kreslil
o své hezké dojmy s námi se tak dělil*

– Jan Černý –

*Úryvek z básně
ČESKÉ STŘEDOHŘÍ*

Foto: Petr Dobiášovský

A	K	N	A	R	B	D	E	V	Ý	L	E	T	I	Č	Ě	T	Š	I	V	O	N	A	T	S
N	U	Č	K	P	E	Š	F	C	Ů	Á	D	N	Á	L	E	P	K	A	P	A	R	Á	P	L
A	Ů	T	P	E	Y	Z	A	R	A	S	Ž	O	E	C	I	V	O	D	I	Ž	R	Í	R	E
R	E	Í	O	Ě	M	D	I	V	B	K	Ý	S	T	Ř	Í	B	R	O	É	D	Č	Q	A	V
H	V	Ř	H	B	Z	Á	W	V	É	A	I	N	T	E	R	N	E	T	O	E	Ř	Ř	V	Í
Ž	Ě	X	O	Ě	U	J	Z	V	E	K	T	N	R	E	Č	A	K	H	P	N	Z	Á	Í	Ě
Ž	M	O	V	T	Š	S	E	E	Š	L	Z	R	U	N	Ř	N	C	Z	L	D	Á	D	T	T
C	S	H	O	Í	Š	Ď	C	O	U	Ý	E	W	K	M	J	B	E	Ů	J	E	S	Ú	K	Š
Q	Ú	C	R	L	Č	N	I	Ý	K	A	U	T	O	M	O	B	I	L	A	L	U	N	O	I
A	Z	I	E	U	U	D	V	Š	Á	T	H	Ž	Č	Ů	A	K	W	E	R	O	V	O	V	P
D	É	T	N	L	Ř	L	O	Á	Č	Y	Í	Ď	K	I	É	P	Ň	T	K	P	K	F	R	U
A	O	Y	S	P	A	L	K	V	Č	A	J	Z	A	Č	H	K	A	A	W	O	A	E	C	T
H	Y	Š	D	S	Í	W	Ž	Ď	Ů	U	S	P	A	D	I	V	A	D	L	O	Z	L	H	S
Á	E	N	Y	Ť	E	Z	Í	B	Š	R	S	B	Ě	R	A	T	E	L	S	Ě	T	E	Í	Á
Z	A	B	E	Z	P	E	Č	E	N	Í	P	É	S	E	Š	I	T	O	Ě	Ů	Ů	T	O	N

AUTOBUS, AUTOMOBIL, BEZPEČÍ, BRANKA, ČAS, ČÍŽKOVICE, DIVADLO, HOTEL, HRANA, HVĚZDA, INTERNET, KAČER, KOČKA, KOMUNIKACE, KRAJ, LÁSKA, LETADLO, LEV, MAPA, NÁLEPKA, NÁSTUPIŠTĚ, OBCHOD, PÁRA, POHOVOR, POLEDNE, PRAVÍTKO, PRŮVODČÍ, RAZÍTKO, ŘÁD, SBĚRATEL, SEŠIT, SLUNCE, STANOVIŠTĚ, STŘÍBRO, TELEFON, TELEVIZE, TICHO, ÚSMĚV, VLASY, VRCH, VÝLET, ZABEZPEČENÍ, ZÁHADA, ZÁMEK, ZÁSUVKA, ŽIDOVICE

Kresba: Jaromír Gottvald

PESTRÝ VÝBĚR

ORIGINÁLNÍCH DÁRKŮ PRO KAŽDÉHO

KNÍŽKY, MIKINY, KARTY

a další originální zboží
ze Švestkové dráhy

www.azdfanshop.cz

AŽDFANSHOP

HUDEBNÍ FESTIVAL ŠVESTKOVÉ DRÁHY

TŘEBÍVLICE
6-7/9/2024

Nazareth

www.svestkafest.cz